Ministerie van Justitie en Veiligheid

MRb

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
15 december 2023

Ons kenmerk
5082059

Bijlagen
5

nota

Tiende voortgangsrapportage stelselvernieuwing rechtsbijstand

1. Aanleiding

De Tweede Kamer wordt halfjaarlijks, voor het zomerreces en voor het kerstreces, geïnformeerd over de voortgang van de stelselvernieuwing rechtsbijstand. De Eerste Kamer ontvangt hiervan een afschrift.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met verzending van oplegbrief en met in bijlage de tiende voortgangsrapportage stelselvernieuwing rechtsbijstand (VGR10), zoals bijgevoegd.

3. Kernpunten

- In de oplegbrief markeert u de belangrijkste voortgang ten aanzien van de vernieuwing van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand, dat onderdeel uitmaakt van uw bredere missie om de toegang tot het recht te versterken, en licht u een aantal belangrijke mijlpalen van het afgelopen halfjaar toe.
- Zo licht u toe welke maatregelen u heeft genomen ten aanzien van de vergoedingen, waaronder de eenmalige compensatieregeling voor rechtsbijstandverleners in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand.
- Tevens bevat de oplegbrief uw beleidsreactie op het recent verschenen evaluatierapport van de adviescommissie Regeling Adviestoevoeging Zelfredzaamheid, tegen de achtergrond van het WODC-rapport over rechtsbijstandsverlening in kinderopvangtoeslagenzaken.
- De halfjaarlijkse voortgangsrapportage is als bijlage 1 bij de oplegbrief gevoegd. Hierin beschrijft u de volledige voortgang op alle drie de deelprogramma's (versterking eerste lijn, burgergerichte overheid, versterking tweede lijn), gaat u in op actuele beleidsthema's en de financiën van het programma.
- In de bijlage wordt nadrukkelijk de koppeling gelegd tussen de doelstellingen van de stelselvernieuwing en de maatregelen die deze beogen te bewerkstellingen, waarbij de voortgang wordt geschetst vanuit het perspectief van de rechtzoekende en de betrokken partij(en) uit het rechtsbijstandsveld.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

In het coalitieakkoord 2021-2025 is opgenomen dat de stelselvernieuwing rechtsbijstand wordt voortgezet en dat de ingeboekte besparing voor de sociale advocatuur wordt geschrapt. Ook is daarin vastgelegd dat het aantal juridische procedures dat de overheid voert tegen burgers wordt beperkt en dat de sociale advocatuur wordt versterkt in lijn met scenario 1 van de aanbevelingen van de commissie evaluatie puntentoekenning gefinancierde rechtsbijstand (commissie-Van der Meer) en tevens dat er een substantiële maatschappelijke bijdrage verwacht wordt van de gehele advocatuur.

U neemt maatregelen ter (nadere) uitvoering van een aantal moties, te weten:

- Eenmalige compensatieregeling voor rechtsbijstandverleners in het stelsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand (motie-Sneller inzake noodinvestering in de sociaal advocatuur).[1]
- Aankondiging separate Kamerbrief in januari 2024 (motie-Sneller over de methodiek om vergoedingen voor rechtsbijstandverleners actueel te houden).[2]
- Structurele dekking gratis telefoonnummer van het Juridisch Loket (motie-Temmink/Van Nispen inzake structurele financiering gratis telefoonnummer van het Juridisch Loket).[3]
- Rekening houden met cliënten die niet altijd over voldoende online- of taalkundige vaardigheden beschikken bij de ontwikkeling van de diagnosemethodiek van het Juridisch Loket (motie-Van Baarle/Van Nispen over de toegankelijkheid van het recht bij online-instrumenten).[4]
- Bij de uitbreiding van de fysieke toegang van het Juridisch Loket (huisvestigingsstrategie) wordt rekening gehouden met kenmerken van de doelgroep en de aanwezigheid van andere (juridische) voorzieningen (motie-Van Nispen/Van den Berge inzake aanbod fysieke loketten van het Juridisch Loket).[5]

4.2 Financiële overwegingen

De voortgangsrapportage bevat de laatste financiële stand van zaken omtrent het programma.

4.3 Krachtenveld

De inhoud van deze voortgangsrapportage is afgestemd met de volgende (keten)partners: Juridisch Loket, Raad voor Rechtsbijstand, Raad voor de rechtspraak, Nederlandse Orde van Advocaten, Mediatorsfederatie Nederland, Verbond van Verzekeraars, Divosa, Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Inspectie Rijksfinanciën (IRF).

[1] *Kamerstukken II* 2023/24, 31 753, nr. 283.
[2] *Kamerstukken II* 2023/23, 31 753, nr. 277.
[3] *Kamerstukken II* 2023/24, 31 753, nr. 281.
[4] *Kamerstukken II* 2020/21, 31 753, nr. 241.
[5] *Kamerstukken II* 2019/20, 35 263, nr. 23.

4.4 Communicatie

Naast publicatie op rijksoverheid.nl zal de voortgangsrapportage via de LinkedIn-pagina van het programma, genaamd 'rechtsbijstand bij de tijd', onder de aandacht worden gebracht.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Datum
15 december 2023

Ons kenmerk
5082059